

РЕШЕНИЕ

№ 836

гр. София, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 22.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **1004** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145-178 във връзка с чл.226 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.89 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ (ДПУСЯ) срещу задължителни предписания относно безопасността и сигурността при бедствия на язовир „М.“, в землището на [населено място], [община], област В., дадени с Констативен акт (КА) №КА-ПБЗН-ВНО-13-11/12.12.2022г на инспектор по защита на населението и началник на група „Превантивен контрол и превантивна дейност“ към сектор „Превантивна и контролна дейност“ към регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- В. при Главна дирекция Пожарна безопасност и защита на населението“- МВР, а именно: 1. Да се направи описание и да се посочат конкретни данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати надолу по течението при авария на язовирната стена или при наводнение в резултат на голямо контролирано или неконтролирано изпускане на вода, съгласно изискванията на Приложение № 2 към чл. 57, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата) – „Специфични изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на язовирите“, т. 4.4.; 2 Да се изготви карта на уязвимите от заливане зони, съгласно изискванията на Приложение № 2 към

чл. 57, ал. 2 от Наредбата – „Специфични изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на язовирите“, т. 4.8.

Жалбоподателят Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, чрез пълномощника си юрисконсулт М. К., оспорва дадените предписания като незаконосъобразни. Възразява срещу второто предписание за изработване на карта на уязвимите от заливане зони, като твърди, че е в невъзможност да го изпълни поради липсата на утвърдена методика на национално ниво от министъра на околната среда и водите и липса на утвърдени критерии за степента на опасност на язовирите, което е от компетентността на съответната басейнова дирекция. Счита, че картата на уязвимите от заливане зони при бедствия трябва да се изготви въз основа на картите на райони под заплаха от наводнения, които се приемат от съответните басейнови дирекции, и които отчитат всички водни обекти в района и въз основа на които се приема План за управление на риска от наводнение (ПУРН) по реда на Закона за водите (ЗВ). Във връзка с това, твърди, че е в невъзможност да изпълни и първото дадено му предписание, тъй като то е обусловено от картата на уязвимите от заливане зони. Претендира разноски.

Ответникът – инспектор по защита на населението и началник на група „Превантивен контрол и превантивна дейност“ към сектор „Превантивна и контролна дейност“ към регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - В., оспорва жалбата в представено писмено становище. Оспорва жалбата като неоснователна, излагайки подробни аргументи относно компетентността на органа и съответствието на акта с материалноправните разпоредби и с целта на закона.

Съдът приема за установено:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Установени факти:

Язовир „М.“, в землището на [населено място], [община], област В., е публична държавна собственост, съгласно Акт №9935 от 07.04.2020г., съставен от областния управител на област В.. Язовирът е предоставен за управление и стопанисване на ДПУСЯ.

На 15.12.2020г. междуведомствена комисия, назначена от областния управител на област В., е извършила класификация на язовира по степена потенциална опасност съгласно чл.141б от Закона за водите (ЗВ), като за язовира е определена първа висока степен на потенциална опасност по критерия: „засегнати елементи от инфраструктурата, водещи до отрицателни последици за обществото и човешкото здраве и стопански такива от първа и втора категория по смисъла на чл.2 чл.4, ал.5 от Наредбата за номенклатурата на видовете строежи.“ Видно от особеното мнение на представителя на ДАМТН – началник на отдел „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“, към датата на класификацията не е бил представен актуален аварийен план.

При проверка от РДПБЗН – В., извършена на 12.12.2022г., е установено, че аварийният план не е с пълна форма и съдържание. В частта относно конкретните данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати надолу по течението при авария на язовирната стена или при наводнение в резултат на голямо

изпускане на вода, аварийният план препраща към констатациите на протокола на комисията по чл.138а, ал.3 във връзка с класификацията по чл.141б от ЗВ. Установено е също, че липсва карта на уязвимите от заливане зони.

Резултатите от проверката са отразени в Констативен акт №КА-ПБЗН-ВН0-13-11/12.12.2022г с който са дадени и задължителните предписания на ДПУСЯ като лице, което стопанисва язовира, за отстраняване на несъответствията. КА е връчен на представител на жалбоподателя на 15.12.2022г., който е вписал възражение, че поради липса на утвърдена методика за съставяне на карта на уязвимите зони, е невъзможно предписанията да бъдат изпълнени.

В съдебното заседание жалбоподателят ангажира съдебно-техническа експертиза, която да посочи дали е технически възможно без утвърдена методика да се изготви карта на уязвимите от заливане зони. Според заключението на вещото лице хидроинженер, изработването на картата не е технически възможно за ДПУСЯ, тъй като е от компетентността на група специалисти, които трябва да извършат конкретни хидроложки и хидравлични измервания и геодезически заснемания. При оглед на място е установено, че най-близките къщи в [населено място] са на разстояние приблизително 700 м. от язовирната стена. В момента язовирът еосушен, няма завиряване, шахтата на основния изпускател е запълнена с отпадъчни иземни материали.

Правни изводи:

По допустимостта на жалбата

Жалбата е подадена в срок, от лице, което има правен интерес от оспорването, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, поради което съдът я приема за процесуално допустима.

По основателността на жалбата

1.Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия. Компетентността на органа е по делегация и произтича от чл.89, ал.1 ЗЗБ и Заповед №8121з-812/17.07.2019 г. на министъра на вътрешните работи. Съгласно посочената норма, при осъществяване на контрол по спазването на този закон или на подзаконовите нормативни актове по прилагането му министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица дават предписания. Със Заповед №8121з-812/17.07.2019 г. министърът на вътрешните работи, на основание чл.33, т.9 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), вр. с чл.87, ал.1, чл.89, чл.90 и чл.100, ал.1 и ал.3 ЗЗБ, е оправомощил длъжностни лица от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ с правата по чл.87, ал.1 и чл.89 ЗЗБ- да осъществяват контрол по спазване на закона и да дават задължителни предписания. Според т. IV от Заповед №8121з-812, организацията за осъществяване на контрол по ЗЗБ се определя със заповед на директора на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“. Заповед №833з-245 от 28.06.2022 г на директора на РД ПБН- В., контролът по спазване на ЗЗБ относно язовир „М.“ е възложен на

инспектор В. С., издала оспорените предписания.

2. Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа и жалбоподателят да разбере фактическите и правните основания за издаването му.

3. Не се установява допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Съдът споделя разбирането, че съществено е само това процесуално нарушение, което влияе пряко при формиране на волята на административния орган или ограничава правото на защита и на участие в производството на засегнатото лице, съответно влияе пряко на крайния резултат. Такива в случая не са установени.

4. Оспорваният акт съответства на материалния закон.

Дадените предписания имат характер на принудителна административна мярка с превантивна характер.

В съответствие с чл. 35, ал. 1 ЗЗБ, юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1. буква „г“ или „д“ от Закона за устройство на територията, които представляват опасност за възникване на бедствие, разработват аварийен план на обекта, който съдържа максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта, определени въз основа на оценка на риска. В обхвата на чл. 137, ал. 1, т. 1 буква „д“ от ЗУТ попадат хидротехнически съоръжения, криещи опасност от наводнения в т. ч. големи язовири и язовири от първа степен на потенциална опасност и прилежащите им съоръжения и временно строителство. Подлежащ на контрол, съгласно разпоредбите на чл. 87, ал. 1 ЗЗБ е и предоставеният за стопанисване язовир, описан в КА, класифициран като първа висока степен на потенциална опасност, съгласно чл. 141б от Закона за водите.

Съгласно чл. 35, ал. 2 от ЗЗБ, съдържанието на аварийния план може да бъде различно от посоченото в ал. 1, ако е определено в специален закон или в издадените въз основа на него подзаконови актове.

Нормата на чл. 138а ал. 1 и ал. 2 от ЗВ предвижда, че собствениците или ползвателите на водностопански системи и съоръжения изготвят аварийни планове по реда на чл. 35 от ЗЗБ или възлагат тяхното изготвяне на оператори, като осигуряват изпълнението на предвидените в тях мерки. Специфичните изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на язовирите се определят с Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасна експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото и състояние (Наредбата, приета с ПМС №12 от 28.01.2020г., обн.ДВ, бр.9 от 31.01.2020г.).

Съгласно чл.7 от Наредбата, собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по ЗВ и по същата наредба за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите.

Съгласно разпоредбите на чл. 57, ал.1 от Наредбата, аварийните планове на язовирите се изготвят от собственика/оператора по реда на чл. 35 ЗЗБ и чл. 138а, ал. 1 и 2 ЗВ, а специфичните изисквания за формата и съдържанието на аварийните планове на

язовирите са определени в приложение № 2 към чл. 57 ал. 2 от същата наредба. Точка 4.4 от Приложение №2 изисква да се направи описание и да се посочат конкретни данни за населението и инфраструктурата, които ще бъдат засегнати надолу по течението при авария на язовирната стена или при наводнение в резултат на голямо контролирано или неконтролирано изпускане на вода. В т. 4.8. от същото приложение е посочено, че карти на уязвимите от заливане зони се изготвят за язовирите от първа висока степен на потенциална опасност съгласно чл. 141б от ЗВ. По делото не е спорно, че тези задължения не са изпълнени в предоставения аварийен план към датата на извършената проверка. Бланкетното препращане към протокола намеждуведомствената комисия, с който е класифициран язовира по степен на потенциална опасност, не може да се приеме за изпълнение на задължението, тъй като в него не се съдържа конкретна информация.

Основната цел на картите на уязвимите от заливане зони е да се определят териториите, които ще бъдат наводнени от високата вълна при разрушаване на язовирната стена или от изпускане на водни обеми от язовира в аварийни условия. Картите на уязвимите от заливане зони са необходими, за да се улесни навременното уведомяване и евакуацията на райони, потенциално засегнати от разрушаване на язовирната стена или преминаване на висока вълна. Картите на уязвимите от заливане зони на язовирите от първа висока степен на потенциална опасност включват засегнатите територии и зони, определени в приложение № 1 към чл. 10, ал. 2.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че не е негово задължението да изготви посочените карти. В тази насока, следва да се отбележи, че не съществува идентичност между картите по чл. 146з от ЗВ и картите по т.4.8. от Приложение № 2 към чл.57, ал.2 на Наредбата. Картите по чл.146з от ЗВ касаят райони под заплаха от наводнения и райони с риск от наводнения, а картите по ЗЗБ - уязвими от заливане зони при разрушаване на язовирна стена или от изпускане на водни обеми от язовир в аварийни условия. Първите карти са основа за създаване на планове за управление на риска от наводнения на ниво район, а вторите са част от аварийния план на язовира. Първите се съставят от съответната басейнова дирекция, а вторите от собственика/оператора на язовира. Няма законова разпоредба, която да поставя изработването на картата на уязвимите от заливане зони, което настъпва в резултат на аварии или изпускане на води от конкретен обект, в зависимост от изработването на картите за застрашени от наводнение райони. Логично е първо да се изготвят аварийни планове с карти на уязвимите от заливане зони за всеки хидроинженерен обект, а след това да се изработват планове за управление на риска от наводнения в целия район, в който може да има множество водоеми и водностопански съоръжения. Следователно, след като процесният язовир е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност, неговият собственик е задължен да изготви аварийен план за обекта, като включи в съдържанието му и карта на уязвимите от заливане зони.

Съдът не приема извода на вещото лице, че за ДПУСЯ е технически невъзможно да изготви карта на уязвимите зони. При липса на кадрови ресурс жалбоподателят може да ангажира необходимия екип от специалисти, посочен от експертната, за изработването на картата. Твърдението, че отсъства методика за изработването на такава карта е неоснователно, доколкото това е в преценката на стопанисващия обекта или на екипа от специалисти, които ще изработят картата. Аргумент в подкрепа на този извод е липсата на норма, която да обуславя изготвянето на картата от приемането на конкретна методика.

Следователно, предписанията, дадени в КА, са в съответствие с материалноправните разпоредби на закона.

5. Оспореният акт е съответен на целта на закона.

Целта на ЗЗБ е да осигурява защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия. Дадените предписанията са именно за постигане на тази законова цел.

При липса на отменителните основания по чл.146 от АПК жалбата се отхвърля.

Разноски:

При този изход на спора претенцията на жалбоподателя за разноски е неоснователна по аргумент от чл.143, ал.1 от АПК. Ответникът не е заявил претенция за разноски, поради което съдът не се произнася по разноските.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу задължителни предписания относно безопасността и сигурността при бедствия на язовир „М.“, в землището на [населено място], [община], област В., дадени с Констативен акт №КА-ПБЗН-ВНО-13-11/12.12.2022г на инспектор по защита на населението и началник на група „Превантивен контрол и превантивна дейност“ към сектор „Превантивна и контролна дейност“ към регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- В. при Главна дирекция Пожарна безопасност и защита на населението“- МВР.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба, подадена чрез Административен съд София-град в 14- дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

